

ADINA POPESCU (10 septembrie 1978, București) a absolvit Regie de Film, însă de la 18 ani a lucrat ca reporter și jurnalist cultural, ulterior ca redactor, la *Dilema veche*.

A publicat, printre altele, *Povestiri de pe Calea Moșilor*, o carte în care s-au regăsit și tinerii dornici să descopere o mașină a timpului care să-i poarte în anii 1980. Volumul a beneficiat și de o ediție prescurtată, *8 povestiri de pe Calea Moșilor* (Arthur, 2016). În 2015 a apărut *O istorie secretă a Țării Vampirilor: Cartea Pricoliciului*, primul volum dintr-o trilogie fantasy care a câștigat Trofeul Arthur. Al doilea volum al seriei, *Cartea fetei-vampir*, a apărut în 2019.

Adina Popescu este, de asemenea, coordonatoarea revistei *Ordinul Povestitorilor*, care adună în paginile ei texte și ilustrații realizate de copii.

Este autoarea mai multor cărți de bandă desenată, predă cursuri de scriere creativă atât pentru copii, cât și pentru adulți și face filme documentare.

BILYANA VELIKOVA s-a născut și a crescut în orașul bulgaresc Ruse, pe malul Dunării. În 2017 a absolvit programul de master Comunicații vizuale la Universitatea Națională de Arte din București.

Lucrează în domeniul designului grafic și al ilustrației. Își găsește inspirația în imaginația copiilor, lumea poveștilor și călătoriile peste mări și țări. Printre cărțile ilustrate de ea se numără *Povestiri de pe Calea Moșilor* și *8 povestiri de pe Calea Moșilor* de Adina Popescu și *Timm Thaler sau râsul vândut* de James Krüss.

ADINA POPESCU

Vine vacanța cu trenul din Franța

Ilustrații de Bilyana Velikova

Cuprins

LA MUNTE

Unde e laptele de Alimentara?	9
Max, omul de zăpadă	19
Cea mai cuminte elevă din tabără	26
Cum să te păzești de urs	39
Sania, prăpastia și ciocolata chinezească	47
E treaba dumneavoastră!	58
Singuri, pe vârful Omu	72
La munte, cu trenul personal	81

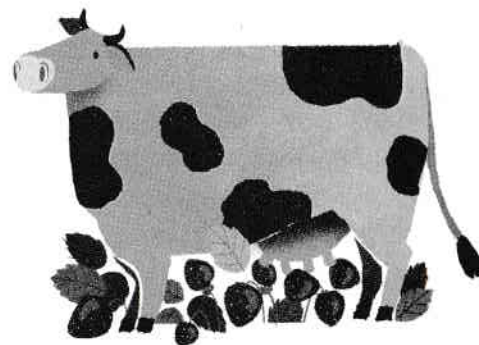
LA MARE

Un sejur durează douăsprezece zile	93
La Calul Bălan	101
Sunt pietre în apă...	113
Ce-i Constanța?	127
Podul de piatră s-a dărâmat	137

ÎN ORICE ÎMPREJURARE

La Jegălia	153
Jocurile din spatele blocului.	161
Tata mare	177
Olimpiada de gimnastică	181
Mama mare	190
În oraș	194
Lebăda	203
Dacă doriți să revedeți...	209
Atunci când animalele sunt libere și aproape de noi	224

FOTOGRAFII DE VACANȚĂ	239
---------------------------------	-----

Unde e laptele de Alimentara?

La grădiniță, când se apropie vacanța, toate educatoarele sunt mai vesele și ne învață cântece și poezii pentru serbarea de sfârșit de an. La serbare vin toți părinții, uneori și bunicii sau frații mai mari care sunt deja la școală. Frații mai mari stau în spatele sălii și râd atunci când noi interpretăm furnica și greierele din fabula *Greierele și furnica* sau când facem pe ciupercuțele în numărul nostru de balet. Eu nu am nici frați, nici surori. Suntem doar noi trei: Doina, Anton și cu mine. Eu sunt singura lor bucurie și asta se vede mereu. Când avem o ciocolată, o împărțim între noi, de fapt doar eu și Anton mâncăm din ea, pentru că Doina nu vrea să ajungă cât o balenă. Mă bucur că nu trebuie s-o mai împart cu cineva, pentru că ciocolata este oricum prea mică. Mă gândesc încă la ciocolata adevărată, cea chinezească, cu un ambalaj auriu și cu un palat desenat, despre care Doina mi-a zis că se numește „pagodă”. Ciocolata românească nu se pune, îți poți rupe dinții în ea și are gust de carton. Deși n-am mâncat niciodată carton

și nu știu ce gust are, dar îmi pot imagina, pentru că am mâncat odată un lipici care se numește pastă albă de lipit Pescăruș. Și credeți-mă că avea un gust foarte scârbos! Poate că i-aș da din ciocolata mea chinezească unui frate sau unei surori, dar n-aș împărți pentru nimic în lume bananele care se vând la Alimentara doar iarna, înainte de Crăciun, pentru că sosesc tocmai din țările calde, unde, când la noi e iarnă, la ei e vară și atunci se coc. La noi în țară nu cresc banane și nu înțeleg de ce. Dacă aș avea puteri fabuloase, precum toate zânele din cartea *Povești cu zâne* de Contesa de Ségur, aș face să crească banane în toți copăceii de pe Calea Moșilor. Dacă ar crește banane în copaci, lucrurile s-ar schimba pentru că părinții noștri n-ar mai trebui să stea la cozi pentru ele. Și ar fi atâtea banane, încât chiar aș fi de acord să le împart cu toți copiii de pe Calea Moșilor. Pentru că oricum ar fi prea multe și n-aș putea să le mănânc pe toate.

— Adina, nu ți-ai dori să ai o soră? mă întreabă într-o zi Doina.

— Ce fel de soră? întreb eu.

— Uite, e o fetiță undeva, la țară, pe care o cheamă Mariana și care nu are părinți. E foarte deșteaptă, știe să citească chiar dacă e în grupa mare, exact ca tine. Nu vrei să o luăm la noi acasă? Asta ar însemna să o adoptăm.

Mă gândesc un pic – îmi dau seama că nu știu cum arată o fetiță de la țară, dacă e diferită în vreun fel. Noi locuim la bloc. Poate că o să vrea să mulgă vaca – așa cum am văzut într-o carte că fac oamenii de la țară. Iar noi nu avem vaci la bloc, bem lapte de la Alimentara. Se găsește în niște sticle cu capac argintiu. Capacele le transformăm în conduri de argint pentru păpuși. Nu cred că Mariana s-ar simți bine cu noi, la bloc.

— Nu vreau! zic eu.

— Bine, cum spui tu... dar gândește-te că i-am face un bine unui copil care are nevoie de părinți.

— De ce îi spui lui mama ta Doina? mă întreabă Delia, la grădinița.

— Dar cum să-i spun? zic eu.

— Eu îi spun Doinei mele mamă, zice ea. Sau mami.

Mă gândesc un pic. Toții copiii de la grădiniță le spun Doinelor lor mamă sau mami. Numai eu îi spun Doina.

— Ce face mama ta? o întreb.

— Păi, face de mâncare, face curat în casă, îmi coase uniforma de șeim dacă se rupe, vine la serbare, mă ceartă dacă nu-s cuminte, îmi ia jucării...

— Așa face și Doina. Face curat, ne face mâncare, mi-a cusut costumul pentru serbare ca să fiu Veronica din filmul *Veronica*. Mi-a făcut și pompoane galbene pentru păr. Și face și altele... când vine de la serviciu, vine cu unt și ouă, într-o plasă. Când stă acasă, dă telefoane și face comandă la Casa de Comenzi, ca noi să avem alune sărate, bomboane cubaneze și chiar ciocolată chinezească... din aia cu pa-go-dă!

— Mișto! zice Delia. Atunci de ce nu-i spui lui Doina mamă sau mami? Face tot ce trebuie să facă o mamă.

Nu știu.

Dar mă gândesc că poate ar trebui să-i zic lui Doina „mamă” ca să intru și eu în rândul lumii.

Vom merge în vacanță la Valea Drăganului. E un loc special pentru vacanțe, aproape de Cluj, acolo unde locuiesc bunicii mei.

— De ce n-am mers la Sinaia? întreabă Anton.

— Pentru că n-am mai găsit bilete... la Valea Drăganului au fost bilete ieftine. Le-am găsit în ultimul moment.

— Nu puteam să mergem la una din gazdele noastre?

Lui Anton nu-i place decât la Sinaia sau la Bușteni unde sunt trasee pe care putem urca pe munte. Urcăm sus, pe munte, uneori chiar până la Cota 2 000 sau la Vârful Omu, iar Anton știe cum să se ferească de urși. Adică, dacă aude ursul, fuge și ne lasă pe mine și pe Doina în urmă. După care ne așteaptă și se miră că n-a fost, de fapt, niciun urs și doar alți turiști care urcau și ei pe munte și făceau zgomote prin tufișuri.

— Nu aveau camere libere decât în august și noi ne-am luat concediu acum, în iulie... În iulie nu se găsesc gazde bune.

Mă întreb dacă la Valea Drăganului sunt trasee montane sau urși pentru că altfel vacanța noastră n-ar mai avea niciun farmec.

După ce coborâm din tren, Anton e dezamăgit – Valea Drăganului arată ca un sat, deși Doina spune că există și munți de-o parte și de alta. Însă nu se văd de păduri. Sunt multe păduri aici.

— Stai să ajungem la cabană! zice ea. Acolo e ca la munte!

Mergem o oră prin sat, e cald și ne e sete. Ne bate soarele în cap, iar Anton e cu dinții-n sus, cum zicem noi, adică e foarte nervos:

— Doino, uite așa ceva nu s-ar fi întâmplat la Bușteni, unde e altă climă! Atunci când sunt patruzeci de grade în București, acolo e răcoare, nu arde soarele în halul ăsta, ca aici! Ne-ai adus tu la Valea Drăganului!

Doina nu spune nimic, doar merge cu rucsacul în spate și mă târâie de mână după ea, prin praf.

După ce se termină satul, începe în sfârșit traseul montan, dar e scurt. Ajungem repede la cabană. E înaltă aproape cât blocul nostru de opt etaje și are în jur o pajiște. E frumos.

Arătăm biletele la recepție și primim camera. Are două paturi, însă Doina și Anton trag de ele ca să le lipească unul de altul și să facă un singur pat, mai mare, iar eu o să dorm la mijloc, dar deja m-am obișnuit. Mereu când mergem în vacanță toți trei, primim aceeași cameră cu două paturi, iar Anton se plânge că patul lui e prea tare. Sau vrea să schimbe perna cu Doina. Uneori, primim un pat de copil și atunci doarme Doina în el, pentru că e un pat pliant, cel mai prost pat posibil și eu n-aș putea să dorm acolo, fără să cad și să mă lovesc. Iar Anton, care e foarte pretențios atunci când doarme, spune că nu încapă în patul pliant, că-i atârână picioarele și că nu poate să doarmă în el. Doina, în schimb, nu se plânge niciodată de nimic și doarme oriunde.

După ce ne cazăm, Anton merge la barul de lângă recepție și își ia o bere. Merg și eu.

— Aveți Pepsi?

— Nu avem, zice barmanul care e același cu recepționerul.

„Unde ai mai văzut tu Pepsi, tocmai la Valea Drăganului?“, mi se pare mie că aud, însă barmanul n-a spus nimic. Doar se hlizește la mine. O vacanță fără Pepsi nu e vacanță!

— Aveți Brifcor? mai încerc eu, plină de speranță.

— Nu avem.

— Du-te la Sinaia sau la Bușteni pentru Brifcor! râde Anton în timp ce bea din bere, dar parcă nu e râsul lui. S-o crezi tu că o să găsești Brifcor într-o păduchelniță de cabană ca asta!

Barmanul se uită urât, eu stau bosumflată și îmi vine să plâng. Doina nu e pe nicăieri, probabil că e în cameră și șterge toaleta cu spirt, ca să ne putem așeza pe ea, fără să luăm microbi.

— Pentru copii, avem apă minerală Biborțeni! spune din nou barmanul și cred că vrea să scape mai repede de noi, mai ales de Anton.

— Aveți ciocolată Pitic? fac eu o ultimă încercare.

Au trecut doar trei zile, mai avem încă șapte zile de stat și e groaznic la Valea Drăganului! La cabană n-au nimic în afară de apă minerală, Anton zice că și berea s-a terminat. Patul lui e cel mai tare pat din lume, îl doare spatele și în fiecare dimineață ne spune că are un început de coxartroză (nu știu ce înseamnă... însă presupun că e o boală cumplită de care se moare!). Pernele sunt ca niște pietroaie, tot facem schimb între noi, însă nu reușim să ne dăm seama care e mai moale. Eu dorm cu fâșul sub cap.

Nu există trasee montane, însă poți să mergi în fiecare zi prin satul acela plin de praf, dintr-un capăt în altul. Sau poți să o iei prin pădure, doar că acolo sunt trasee nemarcate, iar Anton spune să nu mergem pe ele, ca să nu ne rătăcim. Și nu sunt nici urși.

Așa că stăm toată ziua pe pajiște, în fața cabanei, pe o pătură. Ne plictisim și ne e foame.

— Mâncarea e prea puțină! spune Doina.

Avem trei mese pe zi, însă la niciuna nu ne săturăm îndeajuns.

— Ce-am avut la micul dejun? încearcă să-și amintească Anton.

— Două felii de salam și marmeladă...

— Azi n-am avut ou?

— Nu, azi fără ou. Ou a fost doar într-o singură zi, ieri.

La prânz, am avut ciorbă de legume – îmi amintesc eu. Piure de cartofi, două chiftele mai tari decât pernele pe care dormim și salată de varză.

— Salata a fost bună! zice Anton.

E ora patru și mai avem două ore până la masa de seară. Anton merge până la bucătăria cabanei ca să ceară niște pâine, eu rămân cu Doina pe pătură.

Pentru că n-am ce face și mă plictisesc, mă joc cu furnicile. Doina moțâie cu cartea pe piept, nu mă bagă în seamă, așa că mă iau după ele. Sunt cele mai mari furnici pe care le-am văzut vreodată, atât de mari încât cred că l-ar putea înghiți pe greierele din *Greierele și furnica*, poate că ar înghiți chiar și un elefant, cine știe? Și merg una după alta, pe o cărare lată care ocolește cabana și duce departe, spre munte. Furnicile de pe cărare urcă și coboară dealuri și văi. Iar eu merg cu pași mici în urma lor ca să nu le calc, deși, așa cum v-am spus, sunt atât de mari încât mă gândesc că m-ar putea călca ele pe mine. Astfel de furnici nu există decât în Africa și ele se numesc termite... însă noi nu suntem în Africa, suntem la Valea Drăganului unde nu au nici măcar Pepsi sau Brifcor!

Furnicile se mișcă foarte repede, cred că se duc la mușuroiul lor. Doina mi-a spus că toate furnicile au câte un mușuroi, iar aceste furnici e posibil să aibă un mușuroi mai mare decât cabana noastră.

— Adina, unde ești? Hai că a venit Anton cu pâinea!

Oftez și mă întorc la pătură. Anton are în mână câteva felii de pâine, pe două deja le-a îndesat în gură și le mestecă.

— Dă-i și copilului! strigă Doina la el.

Anton îmi dă cu părere de rău două felii. Eu îmi amintesc de furnici, mă gândesc că, dacă le-aș da niște pâine, m-ar duce la mușuroiul lor, fără să mai străbat dealuri și văi, să merg zile întregi după ele. Poate că m-aș întâlni cu regina furnicilor care nu se arată oricui.

— Adina, de ce risipești pâinea aia? Îți bați joc de ea? mă ceartă Doina și îmi ia pâinea din mână.

— Mamă, dar și furnicilor le e foame! strig și îmi vine să plâng.

— Vezi că ți-a zis „mamă“! zice Anton molfăind pâine.

— De ce mi-ai zis „mamă“ și nu „Doina“? zâmbeste mama.

— Pentru că doar o mamă te bate la cap în neștire! urlu eu și dau cu piciorul în pâinea de pe jos și în furnici.

În a șasea zi, Anton s-a tras la față, a zis că a slăbit două kilograme și că o să suferim cu toții de anemie pentru că mâncăm prea puțin (nu știu ce înseamnă asta... probabil că tot o boală cumplită de care se moare!). În a șaptea zi, s-a băgat bere la cabană și Anton s-a mai înveselit. Însă Pepsi sau Brifcor, nu.

Mama a hotărât să mergem în sat ca să-mi cumpere lapte de vacă.

Când ajungem acolo, stăm pe marginea drumului și ne uităm la vacile care se întorc acasă de la pășune. Toate vacile sunt la fel, oare care dă cel mai bun lapte?

Mi-e frică de vaci, uneori chiar mai tare decât de urs. Dacă te întâlnești cu ursul în pădure poate fi o aventură palpitantă pe care s-o povestești mai apoi la grădiniță. Însă dacă te întâlnești cu o vacă, deși e la fel de mare ca ursul, n-ai ce povesti. N-am auzit până acum de vreun om care să se ia la bătaie cu o vacă! Și nici de oameni omorâți de vaci n-am auzit.

Până la urmă ne luăm după o vacă oarecare până când vaca se oprește în dreptul unei porți. De fapt, nu e chiar oarecare, mama spune că are ugerile foarte pline. De lapte. Mergem în urma ei și vedem ugerile cum se leagănă. Din când în când, vaca întoarce capul și mugește la noi, de parcă ar ști că e urmărită. Atunci, de frică, mă ascund după mama și zic:

— Nu vreau niciun lapte... hai să ne întoarcem la cabană!

Vaca intră de una singură într-o curte.

— Vezi ce deștepte sunt! zice mama. Fiecare vacă știe unde e casa ei!

În curte, sunt mai mulți oameni care ne salută. Apoi își văd de treburile lor despre care eu nu știu absolut nimic, pentru că la noi, la bloc, nu e ca la țară. Mama le spune că vrea să cumpere lapte de la vacă. Țăranul mai în vârstă o întreabă dacă vrea și țuică. Mama spune că da, se scotocește prin rucsac și scoate câteva bancnote mototolite. Bătrânul ne invită în curte, luăm loc pe o bancă și trimite o fetiță să mulgă vaca cea mare. Fetița duce vaca în grajd. Între timp, țăranul bătrân umple niște păhărele cu un lichid gălbui și le întinde părinților mei. Toți trei beau din păhărele și încep să se strâmbe de parcă în ele ar fi oțet.

— Așa-i că-i bună? zice țăranul.

O țărancă îmi aduce și mie o farfurie cu zmeură.

— Nu-i dați zmeură că face urticarie! spune speriată mama.

— Lăsați, doamnă... că la noi aicea, la țară, totul e natural, de la munte. Nu pățește nimic copilul!

Mănânc zmeură. E bună, înțeleg de ce îi place și ursului.

Vine fetița cu o sticlă plină cu lapte.

— Și... nu puteți să ni-l fierbeți? Nu avem unde, la noi, la cabană! zice mama.

— Nu trebe fiert, cel mai bun e așa, direct de la vacă! zice țăranul și umple din nou paharele ca de păpuși cu lichidul gălbui.

Plecăm abia când se face seară. Doina și Anton sunt foarte veseli și se comportă ciudat. Dintr-odată le place la Valea Drăganului. Anton chiar cântă, a uitat că are coxartroză și anemie:

— „În pădurea verde, veselii-i multă, cu băieți și fete, cântă cucul cântă...”

— „Cu-cu! Cu-cu! O diridi, o dirididina, o dirididina, uha!” cânt și eu pentru că știu cântecul.

Îmi place când Doina și Anton sunt veseli, dar acum e chiar prea de tot.

Când ajungem în cameră, Doina ia un pahar și mi-l umple cu lapte. Beau din el, are un gust dulce și grețos. Mă forțez să mai beau un pic, pentru că ei se uită la mine cu niște zâmbete largi, pline de bucurie.

— Ăsta-i lapte adevărat... spune Anton. De vacă. N-ai mai băut tu așa ceva!

Las paharul pe măsuță. Laptele îmi amintește de fata aceea de la țară, de Mariana, care ar fi putut să-mi fie soră și care poate mulgea și ea vaca, la fel ca fetița pe care o văzusem astăzi. Probabil că n-ar fi fost fericită la noi, la bloc.

— Mie nu-mi place laptele de vacă! trag eu o concluzie. Îmi place doar laptele de la Alimentara.

A doua zi, sunt plină de urticarie de la zmeură și plecăm acasă, deși mai avem bilete pentru câteva zile. Recepționarul e fericit să ne vadă plecând – se săturase de Anton care bombănea tot timpul, nemulțumit de câte ceva.

Max, omul de zăpadă



În vacanța de iarnă, vom merge la Sinaia. N-am mai găsit bilete la Hotelul Internațional unde am fost anul trecut. Hotelul seamănă cu o prăjitură pe care o poți găsi la Cofetărie – cu tortul Doboș sau mai degrabă cu prăjitura Turist. Dar ce mi-a plăcut cel mai mult a fost că în fiecare seară se dădeau filme străine la video. În prima zi, am căutat prin toată camera, chiar și sub paturi, dar n-am găsit niciun aparat video! Știi foarte bine cum arată, are Dia de la etajul doi, l-a adus tatăl ei, care e marinar pe vapor. E o cutie neagră, magică, în care intră casete video, iar pe casete sunt filme americane pe care nu le poți vedea nicăieri în altă parte. Filme adevărate de acțiune sau de comedie, cum sunt *Polisacademi* 1, 2 și 3. Eram foarte mirată că aparatul video nu era nicăieri în camera de hotel. Mi-a explicat apoi Anton că filmele erau într-adevăr pe casete video, dar se transmiteau printr-un cablu, așa ajungeau ele la toate televizoarele din camerele de hotel, iar aparatul era undeva la recepție, închis probabil cu cheia ca